

अवाह्य *a.* Not fit to be borne.

अवि *a.* Ved. [अ-इन्] Favourable, kindly or favourably disposed. अविं वृधाम शमिमयं सखायं वरुणम् Av. 5. 1. 9. -**वि**: 1 A sheep; (*f.* also in this sense); जानकामुक-वस्तावीन् Ms. 11. 138, 3. 6, 12. 55. -2 The Sun. -3 N. of a tree (अर्क). -4 A goat. -5 A mountain. -6 Air, wind. -7 A woollen blanket (of the skin of mice). -8 A blanket, shawl in general. -9 A woollen strainer (for Soma juice). -10 A master. -11 A wall, enclosure. -12 A rat. -**वि**: *f.* 1 An ewe; अवि-रितरा मेष इतरस्तौसमेवाभवत् Bri. Up. 1. 44. -2 Shame. -3 A woman in her courses. [cf. L. ovis; Gr. ois] अविर्गिरौ रवे मेषे मूषिके कंबलेऽपि च Nm. -**Comp.** -**रविकन्याय** A grammatical maxim according to which अवि: becomes अविक. -**कट**: [अवि संघाते कटच् P. V. 2. 29. Vārt.] a flock of sheep. -**कटोरण**: [अविकटे मेषसंघाते देयः उरणः मेषः P. VI. 3. 10] a kind of tribute (consisting of sheep); अविकट उरणो दातव्यः अविकटोरणः Mbh. 6. 3. 10. -**गन्धा**, -**गन्धिका** N. of a plant (= अजगन्धा). -**दुग्धम्**, -**दूसम्**, -**मरीसम्**, -**सोढम्** the milk of an ewe. -**पट**: sheep's skin, a woollen cloth. -**पाल**: [अवीन् पालयति उप. स.] a shepherd; Vāj. 30. 11. -**प्रिय**: a kind of grass liked by sheep; Panicum Frumentaceum श्यामा (Mar. सावा, बावरो). (-या) N. of a plant. -**स्थलम्** sheep-place; N. of a town; अविस्थलं वृकस्थलं माकन्दी वारणावतम् Mb.

अविक: [अविरेव अविकः, अवि-क अवे: कः P. V. 4. 28] A sheep. -**का** An ewe. सर्वाहमस्मि रोमशा गन्धारीणामिवाविका Rv. 1. 125. 7. -**कम्** A diamond.

अविता An ewe, a sheep.

अविकच *a.* Closed, shut (as a flower).

अविकत्थ *a.* Not boasting, not bragging or vaunting.

अविकत्थन *a.* One who does not boast, not vaunting सत्यप्रतिज्ञेऽप्यविकत्थनेऽपि R. 14. 73; विद्वांसोऽविकत्थना भवन्ति Mu. 3.

अविकल *a.* 1 Unimpaired, not defective, entire, perfect, whole, all; तानिन्द्रियाण्यविकलानि Bh. 2. 40; Pt. 5. 26; लम् फलम् Me. 36; शरच्चन्द्रमधुरः Māl. 2. 11 full, full-orbed; इन्द्रियः K. 35, 71; Mv. 2. 16, 4. 29; लमरक्षत् Mv. 5. 5 entirely, completely; यल्लोकेश्वविकलमासमाधिपत्यम् Ki. 18. 36 entire, supreme. -2 Regular, orderly; consistent, not discordant; कलमविकलतालं गायकैर्बोधहेतोः Śi. 11. 10.

अविकल्प *a.* Unchangeable. -**ल्प**: 1 Absence of doubt -2 Absence of option or alternative. -3 Positive act or precept. -**ल्पम्** *ind.* Without doubt, unhesitatingly.

अविकार *a.* Immutable, unchangeable. -**र**: Immutability.

अविकारिन् *a.* 1 Unchangeable, invariable; Mb. -2 Faithful; स्थाने युद्धे च कुशलानभीरुनविकारिणः (गुल्माश्च स्थापयेत्) Ms. 7. 190.

अविकार्य *a.* Invariable अविकार्योऽयमुच्यते Bg. 2. 25.

अविकृत *a.* Unchanged.

अविकृतिः *f.* 1 Absence of change. -2 (In Sān. Phil.) The inanimate principle called प्रकृति, regarded as the material cause of the universe; मूलप्रकृतिरविकृतिः Sān. K. 3.

अविक्रिय *a.* Unchangeable, immutable; देशे देशे गुणे-ष्वेवमवस्थास्त्वमविक्रियः R. 10. 17. -**यम्** Brahman. -**त्वम्** Unchangeableness.

अविक्रियात्मक *a.* (Vedānta) Whose nature is unchangeable. दृशिस्तु शुद्धोऽहमविक्रियात्मकः Mukti. Up. 2. 74.

अविक्रम *a.* Powerless, feeble; विपदोऽभिभवन्त्यविक्रमं रहयत्यापदुपेतमायतिः Ki. 2. 14. -**म**: 1 Cowardice, timidity. -2 Non-prohibition of the change of Visarga into an Uṣman; Rv. Pr. 4. 11.

अविक्रान्त *a.* 1 Unsurpassed. -2 Feeble, powerless. -3 See अविक्रमः.

अविक्रमः Absence of fatigue, vigour, freshness.

अविक्रित *a.* Unimpaired, uninjured; unhurt, whole, entire; विक्रेतुः प्रतिदेयं तत्तस्मिन्नेवाह्यविक्रितम् Smṛiti. अविक्रिते तत्र मयात्मसात्कृते Ki. 14. 17.

अविक्रित *a.* Unimpaired, unhurt; undiminished (Ved.). cf. also रक्षोगणं क्षिप्तुमविक्रितात्मा Bk. 2. 21.

अविक्रित् *m.* N. of a king, son of Kuru; Mb. 1. 238.

अविक्रिप *a.* [आक्रोशे च अच्कावशक्तौ P. VI. 2. 157-8.] Unable to distribute or dispense (आक्रोशार्थे), (विक्रिप्तुं न शक्तः or यो न विक्रिपति); not distributing or badly distributing.

अविक्रित्त *a.* 1 Not thrown away. -2 Attentive, composed.

अविक्रोभ्य *a.* Invincible, that which cannot be disturbed; अविक्रोभ्याणि रक्षांसि सा विधूयोत्पत्तिष्यति Rām. 6. 5. 17.

अविक्रण्डित *a.* Undisturbed.

अविगत *a.* Not gone off, retained, present.

अविगम *a.* Unseparated, unremoved. -**म**: Non-separation, association, inherence, presence, existence.

अविगान, -**अविगीत** *a.* Without discord; Rāj. T.

अविग्रः N. of a fruit-tree (करमर्दक; Mar. करवंद).

अविग्रह *a.* [नास्ति विग्रहो यस्य] 1 Bodiless, incorporeal; epithet of the Supreme Being (who has no body). -2 Not known. -**ह**: (In gram.) A compound the sense of which cannot be expressed by its constituent parts separately (नित्यसमास).

अविघात *a.* Unimpeded, unobstructed; गति *a.* unobstructed in one's course. -**त**: Non-destruction. ऐश्वर्यादविघातः Sān. K. 45.